

Informatiebrochure

Dialysecentrum

Mevrouw, mijnheer

Om uw opname en verblijf zo vlot mogelijk te laten verlopen, geven we u graag meer informatie over de voorbereiding en het algemene verloop van uw dialysebehandeling in ons ziekenhuis.

Een goede kennis en naleving van deze informatie stellen de nefrologen en het voltalige team van ons dialysecentrum in staat om uw verblijf en behandeling zo comfortabel mogelijk te maken.

Algemene informatie

Op de dienst Nierziekten - Dialyse van het AZ Nikolaas worden diverse nierfunctievervangende en/of bloedzuiverende behandelingen uitgevoerd.

- **Hemodialyse (kunstnier):** Voor patiënten met onvoldoende nierfunctie, hetzij als gevolg van een eindstadium chronisch nierlijden, hetzij als gevolg van een zeer ernstig acuut nierfalen. Bij hemodialyse wordt bloed via een arterioveneuze fistel of een katheter naar het dialysetoestel gepompt waar de zuivering gebeurt: de verwijdering van afvalstoffen en overtollig vocht. Deze behandeling krijgt u meermaals (drie of vier maal) per week. De standaardbehandelingsduur is vier uur.
- **Peritoneaal dialyse (buikspoelingen):** Voor patiënten met onvoldoende nierfunctie als gevolg van een eindstadium chronisch nierlijden. Bij peritoneaal dialyse wordt het buikvlies als filter gebruikt; specifieke spoelvloeistoffen worden doorheen een katheter in de buikholte gebracht en met regelmaat ververst. Hierdoor kunnen ook afvalstoffen en overtollig vocht verwijderd worden. Deze dagelijkse behandeling wordt thuis verricht, met ondersteuning van het dialysecentrum. De patiënten komen gemiddeld om de zes weken naar het AZ Nikolaas campus Sint-Niklaas op consultatie.
- **Plasmaferese:** Voor patiënten die een acute of chronische specifieke ziekte hebben als gevolg van schadelijke antilichamen of van een tekort aan stollingsfactoren, voorkomend bij bepaalde nefrologische, neurologische en oncologische ziektebeelden. Bij plasmaferese wordt bloed via een arterioveneuze fistel of een katheter naar

het plasmaferesetoestel gepompt. De duur en/of frequentie van de plasmaferese-behandeling is afhankelijk van de onderliggende ziekte. De informatie voor patiënten die met plasmaferese behandeld worden is dezelfde als hieronder beschreven voor hemodialysepatiënten.

Het dialysecentrum AZ Nikolaas beschikt over drie dialyselocaties: de dialyselocatie high-care te Sint-Niklaas (campus Moerlandstraat - straat 701) en twee dialyselocaties low-care te Beveren en Lokeren. Dialyse in Beveren of Lokeren is pas mogelijk als u voldoet aan specifieke medische en verpleegkundige criteria.

Peritoneale dialyse is een dialyse die thuis wordt uitgevoerd.

Plasmaferese wordt alleen verricht in de dialyselocatie high-care te Sint-Niklaas.

De organisatie van een hemodialyse/plasmaferese afdeling is heel belangrijk.

- Er zijn vier dialyse/plasmaferese groepen:
 - Voormiddag (start 07.00 - 07.30 uur): maandag - woensdag - vrijdag
 - Namiddag (start 12.30 - 13.00 uur): maandag - woensdag - vrijdag
 - Voormiddag (start 07.00 - 07.30 uur): dinsdag - donderdag - zaterdag
 - Namiddag (start 12.30 - 13.00 uur): dinsdag - donderdag - zaterdag
- Wanneer u deel uitmaakt van een voormiddaggroep, bent u dus aanwezig op de dialyselocatie **ten laatste om 07.30 uur**.
Maakt u deel uit van een namiddaggroep, dan bent u **ten laatste om 13.00 uur** aanwezig op de dialyselocatie.
- Een vaste groep wordt u toegewezen, waarbij zo veel mogelijk rekening wordt gehouden met uw voorkeur.
- De locatie van de hemodialysebehandeling kan gewijzigd worden naargelang uw woonplaats, uw medische toestand en/of de bezettingsgraad van de dialyselocaties.
- Bij verhinderd op één van uw dialyседagen (bv. bij een huwelijk, begrafenis, vakantie, ...) kan het dialyseteam zorgen voor een eenmalige aanpassing van uw dialyseschema. Meld deze verhindering tijdig.
- Noteer dat als u op een dialyседag ziek zou zijn (bv. koorts, verkoudheid, diarree, val, enz.) u toch naar het dialysecentrum moet komen om uw dialysebehandeling te krijgen. Ziek zijn is geen excuus om toch thuis te blijven. Gelieve ons zo mogelijk vooraf te verwittigen als u ziek naar het dialysecentrum komt.

Vorbereiding op uw behandeling

Administratie

Wat brengt u zeker mee:

- Identiteitskaart
- Communicatieboekje Dialysecentrum AZ Nikolaas
- Gemakkelijke, loszittende kleding (zie verder)
- Leesmateriaal (kranten, puzzelboekjes, spelletjes, enz.) / Multimedia
- Zo nodig, het kaartje voor een rolstoel van het ziekenhuis of de badge om te parkeren op de dialyselocatie (zie verder)

Wat brengt u niet mee:

- Juwelen
- Waardevolle voorwerpen (kredietkaarten, lidkaarten, enz.)
- Grote sommen geld

Het ziekenhuis en het dialysecentrum zijn niet verantwoordelijk voor diefstal en verlies.

Kleding

Denk eraan om u, voor uw en ons comfort, wat gemakkelijk te kleden tijdens uw dialysebehandeling: draag loszittende kleding die eenvoudig kan uitgedaan worden. Beperk het aantal onderhemdjes, korsetten (gaines) en truien.

Indien u een dialysekatheter heeft, draagt u een hemd of blouse die ofwel in het midden volledig open kan ofwel voorzien is van een diepe V-hals.

Indien u een AV-fistel heeft, zorg dan dat de fistelarm volledig tot aan de schouder vrijgemaakt kan worden voor een gemakkelijke aanprik: draag korte mouwen en loszittende kleding ter hoogte van deze arm.

Vervoer

Als dialysepatiënt heeft u (om de twee jaar) nood aan een nieuw rijbewijs. Alle nodige documenten en aanvullende onderzoeken ter beoordeling van uw rijvaardigheid worden samen met u voorbereid.

Eigen vervoer van en naar het dialysecentrum is mogelijk mits toelating van uw nefroloog. U krijgt een badge om te parkeren op de dialyselocatie.

Indien u het wenst of indien u zich niet meer zelfstandig kunt verplaatsen, wordt er dialysevervoer voor u geregeld via uw ziekenfonds.

De verantwoordelijke chauffeur spreekt samen met u een tijdstip af wanneer hij u thuis komt ophalen, rekening houdend met uw dialysegroep. Bij groepsvervoer (vervoer van meerdere patiënten in één voertuig), is het mogelijk dat u wat ruimer op voorhand wordt opgehaald.

Eenmaal in het ziekenhuis brengt uw chauffeur u tot in de wachtzaal van de dialyselocatie. Indien nodig neemt hij uw eigen rolstoel mee of gebruikt hij deze van het ziekenhuis. De rolstoelen van het ziekenhuis werken met een kaartsysteem. Een kaartje kunt u bekomen op de dialyselocatie mits een waarborg van € 7.

Uw ziekenfonds komt financieel tussen in de vervoerskosten op een dialyседag, ook bij eigen vervoer.

Thuismedicatie

Het bijhouden van een correct en volledig overzicht van uw thuismedicatie is een gedeelde verantwoordelijkheid tussen uzelf, andere zorgverleners, dialyseverpleegkundigen en nefrologen.

Op maandag of op dinsdag kunt u medicatievoorschriften aanvragen. Kijk tijdig uw voorraad medicatie na. Denk ook aan uw huisarts om medicatie voor te schrijven.

Meld elke keer en onmiddellijk medicatiewijzigingen. Laat elke wijziging ook inschrijven in het communicatieboekje.

Na elke hospitalisatie brengt u, bij de eerstvolgende dialysebehandeling, de ontslagmedicatiefiche mee zodat eventuele aanpassingen kunnen worden aangebracht.

Bij medicatiewijzigingen zal er een nieuwe therapiefiche door het dialysecentrum worden meegegeven. Gelieve de meest recente medicatiefiche steeds mee te nemen ten tijde van een ziekenhuisopname of bij een bezoek aan uw huisarts, uw apotheker of andere zorgverleners.

Zorgplanning en levensbeschouwelijke zorg

Via een dialysespecifieke anamnese wordt uw zorg en zorgplanning regelmatig bevestigd. Dit gebeurt een maal per zes maanden.

Een sociaal verpleegkundige staat te uwer beschikking bij vragen over uw ziekenhuisfactuur van ambulante zorg en/of hospitalisatie, uw thuiszorg en -hulp, uw ziekenfonds, het vervoer, het statuut 'personen met handicap', een openbare parkeerkaart, vakantieplanning, enz.

Bij zingevingsvragen kunt u steeds een beroep doen op een team medewerkers die pluralistisch professioneel werken, of op een vertegenwoordiger van uw geloofsgemeenschap.

Als u specifieke wensen heeft in verband met het al dan niet krijgen van bepaalde medische zorgen, zoals bloedtransfusie, reanimatie, opname op Intensieve Zorgen, palliatieve zorg, enz., gelieve dit tijdig mee te delen aan uw nefroloog of aan de dialyseverpleegkundige.

Alle aspecten van therapiebeperking kunnen met u besproken worden, zo nodig, in overleg met uw huisarts, uw familieleden en andere zorgverleners.

Rechten en plichten van de patiënt

AZ Nikolaas respecteert de rechten van de patiënt: een folder omtrent de plichten en de rechten van de patiënt is beschikbaar op de afdeling of terug te vinden op de website www.aznikolaas.be.

Tien duidelijke afspraken omtrent uw en onze veiligheid vindt u terug in het Reglement Inwendige orde, te vinden op de website www.aznikolaas.be.

Het fotograferen of filmen van zorgverleners, patiënten of bezoekers is streng verboden. Verbaal geweld en fysiek geweld worden niet getolereerd. Bij storend gedrag of het niet naleven van het Reglement Inwendige orde riskeert u verwijdering uit het ziekenhuis. Tegenover drugs geldt nultolerantie; de politie wordt steeds verwittigd. Gebruik van alcohol in het ziekenhuis wordt afgeraden.

Geïnformeerde toestemming of weigering

Elk onderzoek of elke behandeling kan enkel gebeuren met uw toestemming, nadat u voldoende geïnformeerd bent over de voor- en nadelen, de alternatieven (voor zover deze er zijn), de mogelijke bijwerkingen, de financiële aspecten, ...

Meestal volstaat een mondelinge instemming (of weigering) die geregistreerd wordt in uw medisch dossier; soms is het noodzakelijk dat uw instemming of uw weigering ook schriftelijk door u moet vastgelegd worden.

Wat betreft uw dialysebehandeling is het niet wenselijk om een dialyseafpraak uit te stellen of over te slaan. Gelieve de nefroloog of de dialyseverpleegkundige tijdig te informeren als u dit zou overwegen.

Preanesthesie vragenlijst (letterlijk: vragenlijst vóór een verdoving)

Bij bepaalde ingrepen of onderzoeken (onder algemene of lokale verdoving) dient u, al dan niet met steun van uw huisarts of specialist, een preanesthesie vragenlijst in te vullen.

Als uw huisarts voorbereidende onderzoeken heeft uitgevoerd, gelieve deze resultaten mee te brengen naar het ziekenhuis (bv. bloedafname, EKG, radiologie, enz.).

Inschrijving bij opname

Het is niet nodig om u in te schrijven aan de inschrijvingskiosk van campus Sint-Niklaas, Beveren of Lokeren.

Na aankomst op de dialyselocatie gaat u naar de wachtzaal of wordt u naar daar gebracht door uw vervoerder, taxichauffeur, ambulancier, enz. U wacht rustig totdat u door de dialyseverpleegkundige wordt uitgenodigd voor uw dialysebehandeling.

Team

Tijdens uw verblijf en behandeling heeft u contact met diverse medewerkers van het multidisciplinair team dat u zal verzorgen. Alle artsen en medewerkers dragen een identificatiebadge.

AZ Nikolaas is een opleidingscentrum voor arts-specialisten, huisartsen in opleiding en studenten geneeskunde/paramedicus/verpleegkunde/ondersteunend personeel. Het is mogelijk dat u tijdens uw verblijf in contact komt met één van deze personen in opleiding.

In deze rubriek lichten we de verschillende zorgverstrekkers en andere medewerkers toe. Indien u vragen heeft, helpen zij u graag verder.

Artsen | Nefrologen

Afhankelijk van de dialyselocatie komt een nefroloog bij u langs: drie maal per week op de dialyselocatie te Sint-Niklaas, een maal per week op de dialyselocatie Beveren en Lokeren.

Hij/zij informeert naar uw gezondheidstoestand, het verloop van de vorige behandelingen, licht u in over eventueel uitgevoerde of uit te voeren onderzoeken, controleert uw medicatie, uw bloeduitslagen, en de instellingen van uw dialysebehandeling (o.a. de dialyseuduur). Deze nefroloog is misschien niet uw behandelende nefroloog, maar deze laatste wordt nauw betrokken bij uw behandeling. Er is immers regelmatig overleg tussen alle nefrologen.

Bij afwezigheden of andere omstandigheden kan hiervan afgeweken worden.

Aarzel niet om tijdens deze contacten met de nefroloog vragen te stellen over uw gezondheidstoestand, uw behandeling, uw medicatie of de onderzoeken die u zult ondergaan.

Medische informatie wordt in principe niet via de telefoon meegedeeld om uw privacy te waarborgen.

Het dialysecentrum AZ Nikolaas heeft vijf nefrologen:

- Prof. Dr. W. Laurens
- Dr. D. Schepens
- Dr. K. Dyckmans
- Dr. J. De Meester
- Dr. N. Neiryck

Er is vaak ook een extra resident-nefroloog aanwezig.

Dialyseverpleegkundigen

Het verpleegkundig team, met als **hoofdverpleegkundige mevrouw Katrien Claes**, bestaat uit een verpleegkundige en zorgkundige equipe.

Bij de dialyseverpleegkundigen kunt u terecht met vragen over de dialysebehandeling, uw toestand, of de onderzoeken die u zult ondergaan. Indien nodig brengen zij uw vragen en wensen over aan de verantwoordelijke nefroloog.

Over bepaalde ingrepen en behandelingen zijn specifieke informatiebrochures aanwezig met informatie over de voorbereiding, het verloop en de nazorg.

Logistieke medewerkers

Logistieke medewerkers helpen bij het rondbrengen van een consumptie, bij het intern patiëntenvervoer, bij het regelen van de maaltijden, en bij andere praktische zaken ter ondersteuning van de dagelijkse werking van het dialysecentrum.

Schoonmaak

Orde en netheid zijn belangrijk in een ziekenhuis. Dagelijks komen de mensen van de schoonmaakdienst hiervoor langs.

Sociale dienst

Een medewerker van de sociale dienst neemt, indien nodig, het voortouw om uw woon- en leefomstandigheden, uw psychosociale en financiële noden in kaart te brengen.

De coördinatie van ondersteunende thuiszorgdiensten en het zoeken naar een tijdelijke verblijfplaats of gepast woonzorgcentrum behoren tot hun expertise. Indien bijkomende thuishulp noodzakelijk is, is het aangeraden om dit zo vroeg mogelijk aan te geven, zodat samen met de sociale dienst de nodige acties kunnen ondernomen worden.

Elke afstemming wat betreft vakantiedialyse verloopt ook via de sociale dienst: locatie, vervoer, ziekenfonds, enz.

Diëtiëk

Op verzoek van uzelf of de nefrologen bekijken diëtisten uw voedingsbeleid, afgestemd op uw dialyse, uw medische toestand, medicatie, enz. Aarzel niet om specifieke vragen over voeding aan de diëtist(e) te stellen.

Revalidatie en kinesithérapie

In overleg met de nefroloog en fysiotherapeut, kan er aanvullende revalidatie afgesproken worden, voor of na de dialysebehandeling. Deze activiteit vindt plaats in het revalidatiecentrum.

Overige medewerkers

In functie van uw verblijf en medische toestand kan de nefroloog nog de volgende zorgverleners inschakelen.

- **Geriatrisch supportteam (GST)**

Dit multidisciplinair team bestaat uit een verpleegkundige, een ergotherapeut, een psycholoog en een logopedist die specifiek zijn opgeleid in het domein van ouderenzorg, in het bijzonder bij patiënten boven de 75 jaar, met een vermoeden van meerdere gezondheidsproblemen. Op basis van een evaluatiegesprek verleent het team advies aan de nefroloog, de patiënt, de familie en de overige leden van het behandelend team. U en/of uw familie krijgen eveneens een informatiebrochure.

- **Oncologisch supportteam (OST) en Palliatief supporttem (PST)**

In overleg met de nefrologen, kunt u of uw familie/vrienden een beroep doen op deze teams voor lichamelijke, psychosociale en spirituele ondersteuning. Er wordt tijd en ruimte gemaakt om te luisteren naar uw verhaal, uw vragen naar zingeving, uw wensen, ... U kunt een specifieke brochure opvragen.

- **Levensbeschouwelijke zorg**

Het ziekenhuis beschikt over een team medewerkers die u en uw familie/vrienden kunnen ondersteunen bij zingevingvragen. Zij werken professioneel vanuit een pluralistische houding, rekening houdend met uw geloof. Wilt u één van deze medewerkers spreken, vraag dan aan de dialyseverpleegkundige om hen te contacteren. Uw vraag wordt steeds in alle discretie en met het nodige respect behandeld.

- **Psycholoog**

Onze psychologen proberen het emotionele en psychische aspect op te vangen. Zij voorzien bijkomende begeleiding en komen regelmatig bij u langs. Indien u dit wenst, kunt u ook zelf een gesprek aanvragen.

Verblijf op het dialysecentrum

Om u beter voor te bereiden geven we u een beknopte schets van het chronologisch verloop van een dialysebehandeling. Het is een algemene schets die nog kan wijzigen naargelang uw medische toestand en de drukte van de dag. Vergelijk dit niet met uw buurvrouw of buurman uit de wachtzaal of in de dialyseruimte. Het is goed mogelijk dat iemand die later toekomt, eerder klaar is. We proberen iedereen vlot te helpen.

Tenzij uitdrukkelijk gevraagd door de dialyseverpleegkundige of nefroloog, hoeft u niet nuchter te zijn.

Aankomst in het dialysecentrum

- Wanneer u deel uitmaakt van een voormiddaggroep, bent u ten laatste tussen 07.00 en 07.30 uur aanwezig op de dialyselocatie.
- Maakt u deel uit van een namiddaggroep, dan bent u ten laatste tussen 12.30 en 13.00 uur aanwezig op de dialyselocatie.
- Na aankomst neemt u plaats in de wachtzaal van de dialyselocatie of wordt u naar daar gebracht door uw vervoerder, taxichauffeur, ambulancier, enz. U wacht rustig totdat u door de dialyseverpleegkundige wordt uitgenodigd voor uw dialysebehandeling.

Ontvangst in de dialyseruimte

De dialyseverpleegkundige haalt u op in de dialysewachtzaal en begeleidt u naar uw dialysepositie.

- U kunt uw jas en schoenen opbergen in de kleedcabine. Handtas, portefeuille en eventuele andere waardevolle voorwerpen mogen bij u worden bewaard, op het persoonlijke tafeltje en/of op het dialysebed.
- U ontsmet uw handen met handalcohol.

Vorbereiding van de dialysebehandeling

- Vóór de start van elke dialysebehandeling wordt u gewogen door een dialysemedewerker, of, bij liggend vervoer, door uw vervoerders.

- Een dialyseverpleegkundige controleert uw identiteit (naam, voornaam, geboortedatum). Als alles correct is, doet hij/zij een identificatiebandje om aan een van uw polsen, bij voorkeur aan de rechter pols. Nadien volgt een korte bevraging van uw gezondheid, uw klachten, pijn en medicatiewijzigingen. Vervolgens is er een controle van uw dialysemap en eventueel bloedtubes.
- We herinneren u aan de kledingvoorschriften met het oog op een comfortabel dialyseverblijf.

Verloop van de dialysebehandeling

- De dialyseverpleegkundigen in uw dialyseruimte bepalen het werkelijke tijdstip van de start van uw dialysebehandeling ('aansluiten'). Dit tijdstip is afhankelijk van diverse factoren, zoals de duur van uw dialysebehandeling, de overige patiënten in uw dialyseruimte, het vervoer, het klaarzetten van het dialysetoestel, bijkomende onderzoeken voor of na uw dialyse, de toediening van een vaccin, extra behandelingen voor of na de dialyse, enz.
- De standaardbehandelingsduur is vier uur. Maar de duur en/of de frequentie van de dialysebehandeling kunnen noodzakelijkerwijze gewijzigd worden bij ziekte, bij hospitalisatie, bij behoud van een (beperkte) restfunctie van de eigen nieren, enz. Dit met het oog op een behoud van een goede verwijdering van afvalstoffen en van overtollig vocht.
- Het verblijf in de dialyseruimte kan uitlopen door de toediening van medicatie, in het bijzonder een infuus met antibiotica (na de dialyse), of van een vaccin (voor de dialyse), of door aansluit- en/of afsluitproblemen, of door een (onvoorzien) voorval tijdens de dialysebehandeling.
- Bij het aansluiten van het dialysetoestel controleert de dialyseverpleegkundige uw dialysetoegangsweg (AV-fistel of dialysekatheeter).
- Zowel het aansluiten van het dialysetoestel, als het afsluiten na de dialysebehandeling duurt elk gemiddeld 15 tot 30 minuten.
- Tijdens uw dialysebehandeling is er steeds toezicht van minstens één dialyseverpleegkundige. Hij/zij verzorgt u optimaal en voert de dialysebehandeling professioneel uit. Diverse parameters worden minstens elke twee uren opgevolgd. Vaak wordt bijkomende uitleg gegeven over uw behandeling en eventueel geplande onderzoeken of ingrepen.

- U kunt steeds elk ongemak, elke wens of pijn het best onmiddellijk melden, zowel voor, tijdens als na de dialysebehandeling. Zorg dat u comfortabel ligt: vraag een extra kussen, of, als u het wat koud krijgt, vraag een extra deken. Verwittig tijdig als u stoelgangsaandrang heeft, als u zou moeten plassen, als u zou moeten overgeven, enz.
- Tijdens de dialyse kunt u rusten, lezen, handwerken, puzzelen, televisie kijken, luisteren naar de radio of surfen op het internet. U kunt gratis gebruik maken van het wifinetwerk van AZ Nikolaas.
Om uw medepatiënten niet te storen, maakt u het best gebruik van de koptelefoon.
- Elke week is één van de nefrologen, vaak in samenwerking met de resident-nefroloog, verantwoordelijk voor de dialyselocatie; er is een beurtrol wat betreft supervisie. Soms kan hij/zij vergezeld zijn van een arts-specialist in opleiding of student geneeskunde, omdat het AZ Nikolaas ook een opleidingscentrum is. De verantwoordelijke nefroloog is misschien niet uw behandelende nefroloog, maar deze laatste wordt nauw betrokken bij uw behandeling. Er is immers regelmatig overleg tussen alle nefrologen.
- De nefroloog bezoekt u tijdens uw dialysebehandeling. Meld of herhaal aan de dienstdoende nefroloog uw klachten of vragen.
Laat uw huisarts of andere zorgverleners relevante acute medische problemen en/of ingestelde behandeling kort beschrijven in het communicatieboekje.
- Het gebruik van uw gsm is niet toegestaan tijdens de dialysebehandeling. In de nabijheid van werkende dialysetoestellen mogen geen apparaten gebruikt worden die elektromagnetische golven uitstralen zoals uw gsm. Dit kan leiden tot functiestoringen van het dialysetoestel.
- U kunt geen bezoek ontvangen in de dialyseruimte.
- De logistiek assistente komt bij u langs met een consumptie (naar uw voorkeur), en, indien nodig, om uw menukeuze te noteren voor de maaltijden die u meeneemt naar huis (zie verder).
- Zo nodig komt er een consulent-arts bij u langs tijdens uw behandeling.
- In overeenstemming met de voor u voorgeschreven dialysemedicatie worden er diverse medicaties toegediend tijdens de dialysebehandeling, zoals ijzer, vitaminen, EPO, enz.

Einde van de dialysebehandeling

- Op het einde van de dialysebehandeling wordt u afgesloten van het dialysetoestel. Indien noodzakelijk, kan er nog medicatie (zoals antibiotica) intraveneus toegediend worden.
- Bij patiënten met een AV-fistel wordt de wijze van het stelpen van nabloeding na het verwijderen van de dialyseaalden afgesproken.
- In overeenstemming met de voor u voorgeschreven dialysemedicatie worden er nog diverse medicatie toegediend na het afsluiten van het dialysetoestel.
- Na uw behandeling kunt u de dialyseruimte pas verlaten na het akkoord van de dialyseverpleegkundige die een controle van de ontslagcriteria verricht. Bij twijfel contacteert de dialyseverpleegkundige eerst nog de verantwoordelijke nefroloog.

Veilige zorg

Dialysebehandeling

Het dialyseteam zal u regelmatig bevragen in het kader van een optimale dialysezorg met oog op de bewaking van een veilige en comfortabele medische en verpleegkundige zorg.

De dialyseverpleegkundige controleert vaak de instellingen van uw dialysebehandeling, en de voortgang van uw dialyse. Aanvullend wordt de bloeddruk frequent (vaak automatisch) gecontroleerd; zo nodig, aanvullend nog temperatuur, hartritme, ademhaling, enz.

Patiëntidentificatie

Bij het toedienen van medicatie en bij diverse medische/verpleegkundige handelingen (o.a. bloedtransfusie), is het belangrijk dat uw identiteit nogmaals gecontroleerd wordt om elke vergissing uit te sluiten.

U zult dus meermaals gevraagd worden om uw naam en geboortedatum te zeggen (telkens opnieuw bij een eerste contact met een nieuwe zorgverlener). Dit is een standaardprocedure in ons ziekenhuis, die mee een veilige zorg garandeert.

Het dragen van uw identificatiebandje is een hulpmiddel bij de registratie van de diverse handelingen. Als het toch zou loskomen, verloren zou gaan of het identificatiebandje niet meer leesbaar is, gelieve dit dan zo snel mogelijk te melden aan de dialyseverpleegkundige.

Tromboseprofylaxebeleid

Deze procedure is niet van toepassing tijdens uw dialysebehandeling. Bij een eventuele hospitalisatie wordt dit beleid telkens nagekeken.

Valpreventiebeleid

Een onfortuinlijke val zorgt vaak voor kwetsuren, zoals huidletsels, schaafwonden, bloeduitstortingen en botbreuken. Preventie van een valpartij is dus uiterst belangrijk. Van belang is dat u valincidenten uit het verleden of een recent opgetreden val meldt aan de nefroloog en de verpleegkundige.

Uw risicoprofiel op vallen zal regelmatig opgesteld worden, en de diverse aspecten om dit risico te beperken zullen vervolgens geëvalueerd worden, zo nodig met assistentie van de dienst Geriatrie. Informatie over valpreventie zal u overhandigd worden. Het ziekenhuisbeleid kunt u terugvinden op www.aznikolaas.be.

Decubituspreventiebeleid

Doorligwonden (stuit, hielen, enz.) zijn te vermijden, ook als u niet meer zelfredzaam bent. Het dialysecentrum heeft hiervoor aandacht en initieert of continueert het beleid van wisselhouding (stuit) of van het plaatsen van een hielkussen voor zwevende hielen. Het ziekenhuisbeleid kunt u terugvinden op www.aznikolaas.be.

Pijn

Pijnklachten kunt u het best zelf aangeven, zowel voor, tijdens als na de dialysebehandeling. De dialyseverpleegkundige zal sowieso het optreden van pijn en de ernst ervan volgens de standaardprocedure in het AZ Nikolaas navragen.

In overleg met de nefroloog, zal een pijnbestrijdingsbeleid opgesteld worden. Het ziekenhuisbeleid kunt u terugvinden op www.aznikolaas.be.

Ziekenhuishygiëne

Goede handhygiëne is belangrijk om de overdracht van ziektekiemen te voorkomen. Alle verpleegkundigen, nefrologen, en andere zorgverleners ontsmetten hiervoor meermaals de handen met handalcohol.

Ook als patiënt, moet u uw handen ontsmetten met handalcohol zowel bij het binnenkomen op de dialyseruimte als bij het verlaten van de dialyseruimte.

Papieren zakdoekjes staan te uwer beschikking als u tijdens de dialyse moet hoesten, niezen of snuiten, om verspreiding via de lucht te vermijden. Gelieve nadien uw handen te ontsmetten met handalcohol.

Zoveel als mogelijk wordt een verzorging van wonden tijdens de dialysebehandeling vermeden. Inspectie wordt wel verricht als er therapeutische consequenties kunnen zijn.

De dialyseverpleegkundige en artsen dragen een schort, een mondmasker en handschoenen bij het aansluiten en afsluiten van het dialysetoestel.

Als u drager bent van bepaalde sterk besmettelijke ziektekiemen, wordt u in een aparte eenpersoonsruimte (dialyse in isolatie) gedialyseerd. De dialyseverpleegkundige zal u informeren over de isolatieprocedure, de duur van de isolatie, de controle-onderzoeken, enz. Dialyse in isolatie vindt steeds plaats op de dialyselocatie High-care Sint-Niklaas. De dienst Ziekenhuishygiëne superviseert uw isolatie. Het ziekenhuisbeleid kunt u terugvinden op www.aznikolaas.be. Indien u nog vragen heeft, kunt u ook terecht bij de dienst Ziekenhuishygiëne (tel. 03 760 27 09).

Orgaan- en weefseldonatie

AZ Nikolaas past de wetgeving inzake orgaan- en weefseldonatie toe. Het beleid kan worden nagelezen op de website www.aznikolaas.be.

Maaltijden

U volgt dagelijks een dieet aangepast aan uw dialysebehandeling. Let op uw vochtinname. Beperkt de gewichtstoename tussen twee dialyzen, vooral in het weekend. Indien u dit wenst, komt er een diëtiste bij u langs. Zij zorgt voor een voedingsbrochure aangepast aan uw dialysebehandeling, en geeft u meer uitleg over het dieet. Warme maaltijden worden niet genuttigd tijdens de dialyse. Een ontbijt of een broodlunch kunt u meebrengen. Tijdens de eerste twee uren van uw dialysebehandeling kunt u wat eten of drinken. Koffie, thee, water of soep worden gratis aangeboden.

Let op: de dialyseverpleegkundige bepaalt elke dialyse of uw medische toestand het toelaat om te eten of om warme/koude dranken te drinken tijdens de dialysebehandeling.

Per dialysedag heeft u recht op een gratis maaltijd om mee naar huis te nemen (een warme maaltijd of een broodmaaltijd). Voorzie een koeltasje. De logistiek assistente of zorgkundige komt bij u langs om uw menukeuze te noteren.

U kunt nog extra warme of koude maaltijden bestellen om mee te nemen naar huis. Bespreek dit met de logistiek assistente. Deze maaltijden worden wel verrekend op uw maandelijkse ziekenhuisfactuur.

Onderzoeken of hospitalisatie bij acute ziekte

Bij een acute ziekte of wijziging van uw medische toestand wordt er, zo medisch noodzakelijk, in overleg met u een hospitalisatie geregeld. Uw familie, huisarts en vervoerder worden verwittigd.

Als een hospitalisatie niet noodzakelijk is, is het vaak wel nodig om aanvullende onderzoeken te doen. Alle administratie met betrekking tot deze onderzoeken wordt door de dialyseverpleegkundige in orde gebracht. Deze onderzoeken worden, in overleg met u, zoveel als mogelijk gepland in aansluiting met uw dialysebehandeling (hetzij ervoor, hetzij erna). Uw vervoer moet meestal aangepast worden: ofwel een vroeger aankomstuur ofwel een later vertrekur.

Routineonderzoeken als dialysepatiënt

Uw gezondheidstoestand wordt up-to-date gehouden door de nefrologen. Daarom is het noodzakelijk dat er een aantal routineonderzoeken met regelmaat worden uitgevoerd.

De voornaamste routineonderzoeken zijn:

- Wekelijks: bloedafname
- Tweemaal per jaar: elektrocardiogram (EKG)
- Tweemaal per jaar: RX-foto van de borstkas (RX Thorax)
- Jaarlijks: een echocardiografie (echografie van het hart)
- Jaarlijks: beeldvorming van de buik (echografie of CT-scan)
- Extra routineonderzoeken die de nefrologen voor u noodzakelijk achten (neurologie, endocrinologie, oftalmologie, valpreventie, geheugen, enz.).

Alle administratie met betrekking tot deze onderzoeken wordt door een dialyseverpleegkundige in orde gebracht. Deze onderzoeken worden, in overleg met u, zoveel als mogelijk gepland in aansluiting met uw dialysebehandeling (ervoor of erna).

Uw vervoer moet meestal aangepast worden: ofwel een vroeger aankomstuur ofwel een later vertrekuur.

Kandidatuur niertransplantatie

Uw nefroloog oordeelt of u in aanmerking komt voor een evaluatie van uw geschiktheid voor een niertransplantatie.

Vooraleer u te verwijzen naar een niertransplantatiecentrum, moet er een volledig evaluatiebilan volgens de vereisten van het gekozen transplantatiecentrum opgesteld worden door uw nefroloog. Een aan u toegewezen dialyseverpleegkundige zal alle noodzakelijke onderzoeken, in overleg met u, afspreken en de uitvoering ervan opvolgen.

Het niertransplantatiecentrum, en dus niet het dialysecentrum, beslist of u een goede kandidaat bent voor een niertransplantatie en of u op de niertransplantatie wachtlijst komt.

Vakantie als dialysepatiënt

Vakantie nemen is zeker mogelijk. U dient natuurlijk uw dialysebehandeling verder te zetten in een dialysecentrum op uw vakantiebestemming. Bespreek tijdig uw vakantieplannen, zodat er een dialysecentrum op de vakantiebestemming gecontacteerd kan worden.

Alle voorbereidingen in verband met uw vakantiedialyse worden, in overleg met u, gemaakt door de sociaal verpleegkundige, uw nefroloog en een aan u toegewezen dialyseverpleegkundige.

Privacy

U wordt behandeld in een dialyseruimte waar meerdere dialysepatiënten tegelijkertijd aanwezig zijn ongeacht geslacht, leeftijd of geloof. Respect en begrip zijn noodzakelijk.

Aansluiten en afsluiten van het dialysetoestel gebeurt met respect voor uw privacy. Indien gewenst wordt er nog een bijkomende visuele afscherming gebruikt.

Indien er belangrijke wijzigingen in uw gezondheidstoestand besproken moeten worden, wordt er, in een aparte ruimte, een overleg met uw nefroloog of verpleegkundige gepland, voor of na uw dialysebehandeling.

U kunt zelf te allen tijde een afspraak maken om een meer persoonlijk gesprek te voeren, bv. met uw nefroloog, de hoofdverpleegkundige of één van de andere zorgverleners van het dialysecentrum.

Uw familie of een vertrouwenspersoon kan mits uw toestemming medische informatie inwinnen en het beleid bevragen. Vaak wordt hiervoor een afspraak gemaakt via het secretariaat van het dialysecentrum.

Het is niet toegelaten om foto's te nemen of om geluidsfragmenten of video's op te nemen op de dialyseafdeling, zoals nergens het geval in het ziekenhuis.

Registratie dialysegegevens bij NBVN

Het dialysecentrum van het AZ Nikolaas heeft de wettelijke verplichting om alle dialysepatiënten te registreren in een database, onder de hoede van de Nederlandse Belgische Vereniging voor Nefrologie (NBVN; www.nbvn.be), in opdracht van het Ministerie van Volksgezondheid, Veiligheid van de Voedselketen en Leefmilieu.

Een beperkt aantal medische en persoonsgegevens wordt bijgehouden. In de rapportage van deze gegevens kunt u niet als individu geïdentificeerd worden. U kunt te allen tijde de opgeslagen gegevens opvragen via uw nefroloog.

Klachtenregeling

Bij klachten, ontevredenheid of opmerkingen die niet door het dialysecentrum tot uw voldoening kunnen afgehandeld worden, kunt u zich wenden tot de ombudsdienst. Anonieme klachten zijn niet ontvankelijk.

De ombudsdienst onderzoekt de klachten, bemiddelt tussen de klager en de zorgverlener en tracht tot een aanvaardbare oplossing te komen voor alle partijen. Het beroepsgeheim wordt door de ombudsdienst gerespecteerd.

Door het in acht nemen van een strikte neutraliteit en onpartijdigheid, wordt er dus geen partij gekozen, noch voor de klager, noch voor de zorgverstrekker.

Niet naleving van de afspraken op het dialysecentrum

Bij een inbreuk op de onderling gemaakte afspraken zult u hierover aangesproken worden door de nefroloog en/of de dialyseverpleegkundige. In overleg met u zal er gestreefd worden naar een oplossing.

Als de afspraken bij herhaling niet nageleefd worden, kan dit leiden tot een stopzetting van uw dialysebehandeling in het dialysecentrum AZ Nikolaas. U krijgt steeds informatie over de dialysecentra in de buurt van het AZ Nikolaas; in overleg met u en het dialysecentrum naar uw keuze wordt een verderzetting van uw behandeling gepland.

Ontslag uit de dialyselocatie

Na uw dialysebehandeling en na toetsing met de ontslagcriteria gaat u naar de wachtzaal van de dialyselocatie of wordt u naar daar gebracht. Uitzonderlijk blijft u wachten op de dialyselocatie of gaat u rechtstreeks naar de afgesproken onderzoeken of behandelingen.

Denk eraan om alle waardevolle voorwerpen (identiteitskaart, portefeuille, kleding, handtas, gsm, multimedia, enz.), medicatievoorschriften, afgeleverde attesten of thuiszorgformulieren, uw communicatieboekje, eventuele maaltijden, enz. mee te nemen naar huis.

De chauffeur wordt tijdens de dialysebehandeling verwittigd over het vermoedelijke tijdstip waarop u klaar zult zijn. Bij groepsvervoer kan de vertrektijd wat uitlopen omdat niet iedereen op hetzelfde tijdstip klaar is.

In overleg met uw vervoerder wacht u op de afgesproken ophaallocatie (wachtzaal dialyselocatie, inkomhal ziekenhuis, enz.)

Algemene informatie

- Op de terreinen van AZ Nikolaas geldt een algemeen rookverbod, behalve in enkele specifieke rooklokalen. Er bevindt zich een rookpaviljoen op alle campussen. Algemeen wordt aangenomen dat roken en overmatig gebruik van alcohol schadelijk zijn voor uw gezondheid. Bij sommige therapieën of behandelingen wordt roken absoluut afgeraden. Indien u hierover specifieke vragen heeft, aarzel niet om uw arts hierover aan te spreken.
- 10 duidelijke afspraken omtrent uw en onze veiligheid vindt u terug in het Reglement inwendige orde, raadpleegbaar op de website www.aznikolaas.be.
- Uitleg over de financiële aspecten van uw opname kunt u terugvinden in de financiële infogids, beschikbaar aan het onthaal van het ziekenhuis of via onze website (www.aznikolaas.be/patiënt). De meerkost van een éénpersoonskamer (o.a. het aanrekenen van een voorschot bij opname en de hieraan verbonden supplementen) wordt hierin toegelicht.

- Indien u over een hospitalisatieverzekering beschikt, is het raadzaam uw verzekeraar vooraf op de hoogte te brengen van uw opname en u goed te informeren over de zaken die (al dan niet) opgenomen zijn in uw polis.
- Ons ziekenhuis neemt deel aan de uitwisseling van gezondheidsgegevens (COZO). Meer informatie kunt u terugvinden op www.cozo.be of in de specifieke brochure, beschikbaar aan het onthaal van het ziekenhuis.
- De ombudsdienst van het ziekenhuis bevindt zich in de nabijheid van de hoofdingang van campus Sint-Niklaas - Moerlandstraat. Meer informatie over de werking van de ombudsdienst en de rechten die u heeft als patiënt vindt u op onze website: www.aznikolaas.be.
- Het ziekenhuis is niet verantwoordelijk voor behandelingen uitgevoerd door zelfstandige artsen en paramedici (o.a. kinesisten) in het ziekenhuis (afwijzing centrale aansprakelijkheid). Zij sluiten hier zelf een verzekering voor af.
- Het ziekenhuis is niet verantwoordelijk voor diefstal en verlies van waardevolle voorwerpen. We raden aan geen waardevolle voorwerpen mee te brengen naar het ziekenhuis.
- Bijkomende informatie omtrent ziekenhuisopnames en verwante thema's kunt u ook opvragen bij uw plaatselijk ziekenfonds.
- Tips en opmerkingen om de zorg verder te verbeteren zijn steeds welkom en kunt u aangeven op het kaartje 'Uw mening telt', te verkrijgen via een verpleegkundige.
- Meer informatie over deze en andere algemene items kunt u terugvinden op onze website: www.aznikolaas.be. Raadpleeg zeker de items onder 'Praktisch' en 'Zorgethiek en regelgeving'. Indien u niet over internet beschikt, kunt u deze informatie op papier bekomen aan het onthaal van het ziekenhuis.

Contactgegevens dialysecentrum AZ Nikolaas

Dialyselocatie High-care campus Sint-Niklaas

AZ Nikolaas

Campus Sint-Niklaas - Moerlandstraat | Moerlandstraat 1 | 9100 Sint-Niklaas

03 760 22 33

Telefonisch bereikbaar:

- van maandag tot en met zaterdag van 07.00 tot en met 18.00 uur

Dialyselocatie Low-care campus Beveren

AZ Nikolaas

Campus Beveren | Oude Zandstraat 99 | 9120 Beveren

03 760 51 40

Telefonisch bereikbaar:

- maandag, woensdag & vrijdag: van 07.00 tot en met 17.00 uur
- dinsdag, donderdag & zaterdag: van 07.00 tot en met 13.00 uur

Dialyselocatie Low-care Lokeren

Lepelstraat 2 | 9160 Lokeren

09 339 03 09

Telefonisch bereikbaar:

- maandag, woensdag & vrijdag: van 07.00 tot en met 17.00 uur
- dinsdag, donderdag & zaterdag: van 07.00 tot en met 13.00 uur

Secretariaat dienst Nierziekten

AZ Nikolaas

Campus Sint-Niklaas - Moerlandstraat | Moerlandstraat 1 | 9100 Sint-Niklaas

03 760 22 56

Telefonisch bereikbaar:

- van maandag tot en met vrijdag: van 09.00 tot en met 16.00 uur

Algemeen nummer AZ Nikolaas

AZ Nikolaas

Moerlandstraat 1 | 9100 Sint-Niklaas

03 760 60 60

Spoedgevallendienst AZ Nikolaas

AZ Nikolaas

Hospitaalstraat 17 | 9100 Sint-Niklaas

03 760 60 00

AZ Nikolaas vzw

Moerlandstraat 1 - 9100 Sint-Niklaas
tel. 03 760 60 60 - fax 03 760 60 70
www.aznikolaas.be - info@aznikolaas.be

Dialyselocaties

Beveren: 03 760 51 40
Lokeren: 09 339 03 09
Sint-Niklaas: 03 760 22 33